

Nordland fylkeskommune
Plan- og næringsavdelingen

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep

0033 OSLO

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET	
021 2351-186	
DATO 29 APR. 2003	
AN	LRSP.
501V	

Vår dato:
24.04.2003

Vår referanse:
200204238-18

Deres dato:

Deres referanse:

Arkivnr.:
340

Org. nr.:
964 982 953

Høringssak - endringer i industrikonsesjonsloven og i vassdragsreguleringsloven

Nordland fylkeskommune viser til brev av 28.03.2003 til Olje- og energidepartementet, vedlagt fylkestingssak 44-2003: Forslag til endringer i vannkraftlovgivningen – høringssak.

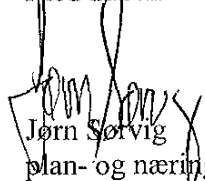
Saken ble behandlet under tingsamlingen 7.-9. d.m. Utskrift av saksprotokollen følger vedlagt.

Fylkeskommunen gjør spesielt oppmerksom på at punkt 7 er gjort mer utfyllende i vedtaket enn tilfellet var i innstillingen. Vedtaket punkt 7 lyder slik:

For å gjøre langsiktige leieforhold mer likeverdig med erverv av eierskap til kraftverk mv, forutsetter Nordland fylkesting at det blir vurdert å sette konsesjonstiden ved erverv av eierskap til vannkraftressurser til f.eks.30 år og begrense konsesjonsplikten for erverv av langsiktig disposisjonsrett til vannkraftressurser til avtaler som er av lengere varighet enn konsesjonstiden for erverv.

For øvrig vises til vedlagte utskrift av saksprotokoll for fylkestinget.

Med hilsen

Jørn Sørvig
plan- og nærings sjef

Vedlegg:
Utskrift av saksprotokoll for fylkestinget 07.04.03 44/03.

Plan- og næringsavdelingen
Fylkesthuset
8048 Bodø

dir. tel.: 75 65 03 55
telefon: 75 65 00 00
faks: 75 65 03 01

Jørn Sørvig
www.nfk.no
nordland.fy.kes.kommune@nfk.no

Vedlegg	1	av:	1
Sak:	02/2351-186		

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak: 200204238
Arkivnr.: 340
Saksbehandler: Eli-Nann Stubberud

Saksgang

Fylkestinget 07.04.2003 44/03

Sakstittel: Forslag til endringer i vannkraftlovgivningen - hørings sak

Fylkestinget 07.04.2003

Fylkesrådets innstilling:

Fylkesrådet rår fylkestinget til å avgi slik uttalelse:

1. Nordland fylkesting har fått seg forelagt hørings sak med forslag til endringer i industrikonsesjonsloven og vassdragsreguleringsloven, og vil si seg tilfreds med at Olje- og energidepartementet senere har bestemt at det skal oppnevnes et bredt sammensatt lovutvalg som skal utrede hvordan hjemfallsinstituttet skal utformes for fremtiden. Den pågående høringsrunden skal likevel gjennomføres, og Nordland fylkesting vil gjerne bidra i denne forbindelsen.
2. Nordland fylkesting konstaterer at EFTAs overvåkningsorgan ESA har tilkjennegitt innsigelse mot konsesjonslovgivningen. Ifølge Norges standpunkt er innsigelsen ikke hjemlet i EØS-avtalen. I denne situasjon finner fylkestinget det riktig at det blir Norges standpunkt som legges til grunn for eventuelle lovendringer.
3. Nordland fylkesting finner at høringsdokumentet ikke gir tilfredsstillende grunnlag for å ta standpunkt til forslag til endringer i de to lovene. Fylkestinget forutsetter at utvalget ser hjemfallsinstituttet og eierskap til vannkraftressursene i forhold til de politiske mål som er satt for kraftforsyningen, jfr. bl.a. Innst S nr 67 (1989-90) Om energiloven, og mener at også andre forhold som f. eks. lokal medvirkning og styringsrett, trygghet og gode levekår for alle, økonomiske konsekvenser for kommuner og fylkeskommuner m.v. må belyses i lovutvalgets utredning.
4. Av hensyn til kommende generasjoners livsgrunnlag legger Nordland fylkesting til grunn at hjemfallsinstituttet beholdes og utformes for fremtiden, men kan ikke under noen omstendighet akseptere at kommuner og fylkeskommuner blir fratatt sine eiendommer i vannkraftressurser med tilliggende rettigheter ved at det offentliges eiendomsrett til vannfall blir gjort tidsbegrenset og til gjenstand for hjemfall til staten.
5. I hørings saken er det foreslått at ingen andre enn staten uten konsesjon kan erverve vannfall med et større kraftpotensiale enn 4.000 naturhestekrefter. Lovutvalget må vurdere denne terskelverdien i forhold til andre løsninger for å sikre lokalsamfunn mulighet for dekning av

egetforbruk i distriktet fra egne ressurser, herunder konsesjon til lokale fellesskap for erverv av mindre og mellomstore vannfall uten tidsbegrensning, eventuelt hjemfall til kommuner og fylkeskommuner for disse ressurser, til egetforbruk i distriktet.

6. Nordland fylkesting vil peke på at det kan være misvisende å bruke *kraftnæringen* som betegnelse på all virksomhet basert på vannkraft. En rekke lokale foretak er snarere en del av den lokale infrastrukturen. Fylkestinget anser det for øvrig hensiktsmessig at fallrettighetene i størst mulig grad følger eierskapet til vassdragsrettighetene for øvrig og blir i lokal eie, gjerne eid av det offentlige ved kommune eller fylkeskommune, alt etter forholdene på stedet.
7. Nordland fylkesting stiller seg tvilende til om det er hensiktsmessig med så vidt lang konsesjonstid som 75 år, og vil anmode om at lovutvalget også vurderer konsesjonstider ned mot 30 år.
8. Høringsdokumentet peker på at forslaget om tidsbegrensede konsesjoner for alle vil innebære økt privat og utenlandsk eierskap i kraftsektoren, på linje med utviklingen i Europa ellers. Fylkestinget finner det meget tvilsomt om det er hensiktsmessig at en eierstruktur i kraftforsyning som er basert på kull-, olje-, gass- og/eller kjernekraft i store enheter skal danne modell for eierstruktur i en kraftforsyning som er basert distribuerte vannkraftressurser i relativt små enheter, i alt ca. 600 kraftverk fordelt over hele landet
9. Nordland fylkesting konstaterer at Statkraft SF er den største aktør i kraftsektoren i landet og i Nordland fylke spesielt. Fylkestinget har merket seg at Regjeringen har varslet forslag om omdanning av Statkraft fra statsforetak til aksjeselskap. Etter at statens garantiansvar er trukket tilbake, er det vanskelig å se forskjell på statsforetak og aksjeselskap bortsett, fra at staten pr. definisjon er eiere i statsforetak, mens eierne kan selge seg ned og helt ut av aksjeselskaper. Det er i ferd med å skje store endringer i europeisk kraftindustri med omfattende konsentrasjon av virksomheter, med fare for filialisering av relativt mindre virksomheter som f.eks. Statkraft i denne sammenheng. Regjeringen har slått fast at Statkraft av forskjellige grunner fortsatt skal være registrert, lokalisert og styrt fra Norge. Fylkestinget legger til grunn at lovutvalget får anledning til å utrede disse spørsmål før en eventuell omdannelse av Statkraft fra statsforetak til aksjeselskap blir vurdert, jfr. Innst S nr 264 (2001-2002) Om et mindre og bedre statlig eierskap.
10. Fylkestinget vil peke på at høringsdokumentet i flere sammenhenger omtaler konkurranse i kraftsektoren uten at arbeidsgruppen går inn på om denne konkurransen fremmer målene for kraftforsyningen og hvordan den virker i et oversiktlig vannkraftmarked der tilgangen er mindre enn etterspørselen. Det blir et selgers marked der selgerne kan opptre som en monopollignende gruppe overfor forbrukerne. Lovutvalget som skal oppnevnes, må også vurdere hjemfallsinstituttet og et mulig marked for eierskap på bakgrunn av de defekter som et (vann) kraftmarked kan være beheftet med.
11. Nordland fylkesting har merket seg at fylkeskommunal medeiendomsrett i statens vannkraftutbygginger ikke er omtalt i høringsdokumentet. Fylkestinget legger til grunn at det er riktig forståelse av rettsstilstanden at fylkeskommunal medeiendomsrett ikke berøres av aktuelle forslag til lovendringer, i og med at statens eierskap ikke berøres av lovreglene om konsesjon for erverv av vannfall.

Innstillinga fra komite for næring ble lagt fram av saksordfører Solveig Hedlund, DnA:

Komiteen har fått seg forelagt eldrerådets innstilling i saken.

Komite for næring ber fylkestinget fatte følgende vedtak:

1. Nordland fylkesting har fått seg forelagt hørings sak med forslag til endringer i industrikonsesjonsloven og vassdragsreguleringsloven, og vil si seg tilfreds med at Olje- og energidepartementet senere har bestemt at det skal oppnevnes et bredt sammensatt lovutvalg som skal utrede hvordan hjemfallsinstituttet skal utformes for fremtiden. Den pågående høringsrunden skal likevel gjennomføres. Nordland fylkesting har registrert at fylkeskommunen er representert i lovutvalget gjennom fylkeskommunenes kraftsammenslutning.
2. Nordland fylkesting konstaterer at EFTAs overvåkningsorgan ESA har tilkjennegitt innsigelse mot konsesjonslovgivningen. Ifølge Norges standpunkt er innsigelsen ikke hjemlet i EØS-avtalen. I denne situasjon finner fylkestinget det riktig at det blir Norges standpunkt som legges til grunn for eventuelle lovendringer.
3. Nordland fylkesting finner at høringsdokumentet ikke gir tilfredsstillende grunnlag for å ta standpunkt til forslag til endringer i de to lovene. Fylkestinget forutsetter at utvalget ser hjemfallsinstituttet og eierskap til vannkraftressursene i forhold til de politiske mål som er satt for kraftforsyningen, jfr. bl.a. Innst S nr 67 (1989-90) Om energiloven, og mener at også andre forhold som f. eks. lokal medvirkning og styringsrett, trygghet og gode levekår for alle, økonomiske konsekvenser for kommuner og fylkeskommuner m.v. må belyses i lovutvalgets utredning.
4. Av hensyn til kommende generasjoners livsgrunnlag legger Nordland fylkesting til grunn at hjemfallsinstituttet beholdes og utformes for fremtiden, men kan ikke under noen omstendighet akseptere at kommuner og fylkeskommuner blir fratatt sine eiendommer i vannkraftressurser med tilliggende rettigheter ved at det offentlige eiendomsrett til vannfall blir gjort tidsbegrenset og til gjenstand for hjemfall til staten.
5. I hørings saken er det foreslått at ingen andre enn staten uten konsesjon kan erverve vannfall med et større kraftpotensiale enn 4.000 naturhestekrafter. Lovutvalget må vurdere denne terskelverdien i forhold til andre løsninger for å sikre lokalsamfunn mulighet for dekning av eget forbruk i distriktet fra egne ressurser, herunder konsesjon til lokale fellesskap for erverv av mindre og mellomstore vannfall uten tidsbegrensning, eventuelt hjemfall til kommuner og fylkeskommuner for disse ressurser, til eget forbruk i distriktet.
6. Nordland fylkesting vil peke på at det kan være misvisende å bruke kraftnæringen som betegnelse på all virksomhet basert på vannkraft. En rekke lokale foretak er snarere en del av den lokale infrastrukturen. Fylkestinget anser det for øvrig hensiktsmessig at fallrettighetene i størst mulig grad følger eierskapet til vassdragsrettighetene for øvrig og blir i lokal eie, gjerne eid av det offentlige ved kommune eller fylkeskommune, alt etter forholdene på stedet.
7. For å gjøre langsiktige leiforhold mer likeverdig med erverv av eierskap til kraftverk m.v., forutsetter Nordland fylkesting at det blir vurdert å sette konsesjonstiden ved erverv av eierskap til vannkraftressurser til for eksempel 30 år og begrense konsesjonsplikten for erverv av langsiktig disposisjonsrett til vannkraftressurser til avtaler som er av lengere varighet enn konsesjonstiden for erverv.
8. Høringsdokumentet peker på at forslaget om tidsbegrensede konsesjoner for alle vil innebære økt privat og utenlandsk eierskap i kraftsektoren, på linje med utviklingen i Europa ellers. Fylkestinget finner det meget tvilsomt om det er hensiktsmessig at en eierstruktur i

kraftforsyning som er basert på kull-, olje-, gass- og/eller kjernekraft i store enheter skal danne modell for eierstruktur i en kraftforsyning som er basert distribuerte vannkraftressurser i relativt små enheter, i alt ca. 600 kraftverk fordelt over hele landet

9. Nordland fylkesting konstaterer at Statkraft SF er den største aktør i kraftsektoren i landet og i Nordland fylke spesielt. Fylkestinget har merket seg at Regjeringen har varslet forslag om omdanning av Statkraft fra statsforetak til aksjeselskap. Etter at statens garantiansvar er trukket tilbake, er det vanskelig å se forskjell på statsforetak og aksjeselskap bortsett, fra at staten pr. definisjon er eier i statsforetak, mens eierne kan selge seg ned og helt ut av aksjeselskaper. Det er i ferd med å skje store endringer i europeisk kraftindustri med omfattende konsentrasjon av virksomheter, med fare for filialisering av relativt mindre virksomheter som f.eks. Statkraft i denne sammenheng. Regjeringen har slått fast at Statkraft av forskjellige grunner fortsatt skal være registrert, lokalisert og styrt fra Norge. Fylkestinget legger til grunn at lovutvalget får anledning til å utrede disse spørsmål før en eventuell omdannelse av Statkraft fra statsforetak til aksjeselskap blir vurdert, jfr. Innst S nr 264 (2001-2002) Om et mindre og bedre statlig eierskap.
10. Fylkestinget vil peke på at høringsdokumentet i flere sammenhenger omtaler konkurranse i kraftsektoren uten at arbeidsgruppen går inn på om denne konkurransen fremmer målene for kraftforsyningen og hvordan den virker i et oversiktlig vannkraftmarked der tilgangen er mindre enn etterspørselen. Det blir et selgers marked der selgerne kan opptre som en monopollignende gruppe overfor forbrukerne. Lovutvalget som skal oppnevnes, må også vurdere hjemfallsinstituttet og et mulig marked for eierskap på bakgrunn av de defekter som et (vann) kraftmarked kan være beheftet med.
11. Nordland fylkesting har merket seg at fylkeskommunal medeiendomsrett i statens vannkraftutbygginger ikke er omtalt i høringsdokumentet. Fylkestinget legger til grunn at det er riktig forståelse av rettsstillingen at fylkeskommunal medeiendomsrett ikke berøres av aktuelle forslag til lovendringer, i og med at statens eierskap ikke berøres av lovreglene om konsesjon for erverv av vannfall.

Einar Jetne, RV, la fram RV's forslag:

1. Nordland fylkesting har fått ei høyrings sak med forslag til endringar i industrikonsesjonsloven og vassdragsreguleringsloven som vil få dramatiske konsekvensar for det norske samfunnet. Fylkestinget er glad for at den sterke kritikken som er reist mot den korte tidsfristen, har ført til at Olje- og energi-departementet har bestemt at det skal oppnemnast eit breitt samansett lovutval som skal utrede korleis heimfallsinstituttet skal utformast for framtida. Den pågåande høyringsrunden skal likevel gjennomførast, og Nordland fylkesting vil derfor gje si fråsegn.
2. Nordland konstaterer at EFTA sitt overvaksingsorgan ESA nok ein gong prøver å endre norsk lovgjeving slik at det får store negative samfunnsmessige konsekvensar. No protesterer ESA mot heimfallsretten som er nedfelt i konsesjonslovane våre, og som dei hevdar er i strid med EØS-avtalen. I følgje Noregs standpunkt er protesten ikkje heimla i EØS-avtalen, og fylkestinget legg sjølv sagt dette til grunn i sin behandling.
3. Konsesjonar som hittil er gitt på ikkje avgrensa tid, dvs. til fylke og kommunar - kalla heimfallsretten - blir no foreslått endra til tidsavgrensa konsesjonar på 75 år, rekna frå lovendringstidspunktet. Kraftverk eigd av fylke eller kommune blir foreslått overført til staten utan vederlag når konsesjonen går ut. Privateigde kraftverk skal derimot få erstatning. Nordland fylkesting kan ikkje på nokon måte godta at kommunar og fylkeskommunar blir fråtatt sine eigedommar i vasskraftressursar med tilliggjande rettar ved at det offentlege sin eigedomsrett til vassfall blir gjort tidsavgrensa og gjenstand for heimfall til staten.
4. Etter gjeldande lov har staten forkjøpsrett til konsesjonspliktige vassfall. Nyttar staten ikkje sin

rett, går han over til fylket. Dersom fylket ikkje er interessert, får kommunen forkjøpsretten. I høyringsforslaget står det at på bakgrunn av dei nye forholda i energisektoren, der fylkeskommunane og kommunane skal behandlast på same måte som private, er det ikkje lenger grunnlag for "å opprettholde fylkeskommunens subsidiære forkjøpsrett etter gjeldende lov i § 9 og fylkeskommunens og vedkommende kommunes subsidiære fortrinnsrett etter § 10." Etter lovforslaget blir desse rettane oppheva, og i tillegg blir denne forkjøpsretten oppheva og for staten. Private vil dermed kunne kjøpe eksisterande kraftverk, og private utanlandske investorar blir likestilte med private innanlands. Det blir såleis lagt til rette for sal av norske vassfall og kraftanlegg til utanlandsk kapital.

5. Nordland fylkesting konstaterer at Statkraft SF er den største aktøren i kraftsektoren i landet og i Nordland fylke spesielt. Førretaket er no pålagt å drive si verksemd etter forretningsmessige prinsipp. I høyringsforslaget heiter det m.a. : "Hensynet til effektiv konkurranse i kraftmarkedet setter grenser for Statkraft SFs ekspansjon innenlands, og potensielle kjøpere i dette markedet kan dermed bli enda færre dersom gjeldende regler opprettholdes. En innelåsing av eierposisjonjer kan virke negativt for verdiskapningen i sektoren. Nye eiere som potensielt kan tilføre selskapene ressursjer, og bidra til effektivisering av selskapsstrukturer for å oppnå en mer rasjonell drift, holdes ute. Samtidig kan det redusere kommunenes og fylkeskommunenes muligheter for å realisere kapital som er bundet i kraftproduksjon." Etter dette forslaget blir det ikkje berre lagt til rette for utanlandsk oppkjøp av norske vassfall og kraftverk, det blir oppmoda til det! Nordland fylkesting vil ta sterk avstand frå dette forslaget.
6. Etter eksisterande lover har kommunar med utbygde reguleringsanlegg rett på å få tildelt konsesjonskraft på rimelige vilkår (inntil 10% av gjennomsnittleg kraftmengde). Etter høyringsforslaget vil kommunane misse denne retten. Nordland fylkesting kan på ingen måte godta eit slikt forslag.
7. Vasskrafta har i meir enn hundre år vore det norske folk sin eigedom. Statleg eigarskap og heimfallsretten er vårt beste og siste vern av denne eigedomen. Forslaget frå Olje- og energidepartementet vil gjere slutt på dette, og leggje juvelen i nasjonalformuen vår, vasskrafta, ut på sal.
8. Høyringsdokumentet viser klårt at forslaget om at alle blir underlagt heimfall til staten, ikkje er fremja for at staten skal styre kraftsektoren her i landet. Statkraft SF kan nemleg ikkje ta imot meir kraft, det vil konkurranse tilsynet nekte. Den nye heimfallsordninga skal gjere staten til ein formidlar. Han skal fritt kunne selje kraftressursane til private, og regjeringa sender oppmoding til kapitalsterke utlendingar om å melde si interesse.
9. Ved energilova frå 1991 ble energiomsetnaden privatisert. No gjeld det privatisering av sjølve produksjonen. På lengre sikt kan størstedelen av vasskraftressursane her i landet kome på private hender, med stort utanlandsk innslag. På eit tidspunkt då det er bevist at marknadskreftene har spela fallitt når det gjeld energiomsetnaden, foreslår regjeringa endå meir marknadliberalisme for å reparere eit system som er i djup krise. Nordland fylkesting vil ta skarp avstand frå alle desse forslaga til endringar i den gjeldande industrikonsesjonsloven og vassdragsreguleringsloven.

Benn Mikalsen, Kystpartiet, la fram Kystpartiets oversendelsesforslag:

For å oppnå større bredde i heimfallsutvalgets sammensetning, ber fylkestinget om at fylkesrådet arbeider for at utvalget blir supplert med 1 medlem fra Nordland.

Votering:

RV's forslag fikk 6 stemmer og falt.
Komiteinnstillinga enstemmig vedtatt.
Kystpartiets forslag vedtatt oversendt fylkesrådet.

Vedtak

1. Nordland fylkesting har fått seg forelagt hørings sak med forslag til endringer i industrikonsesjonsloven og vassdragsreguleringsloven, og vil si seg tilfreds med at Olje- og energidepartementet senere har bestemt at det skal oppnevnes et bredt sammensatt lovutvalg som skal utrede hvordan hjemfallsinstituttet skal utformes for fremtiden. Den pågående høringsrunden skal likevel gjennomføres. Nordland fylkesting har registrert at fylkeskommunen er representert i lovutvalget gjennom fylkeskommunenes kraftsammenslutning.
2. Nordland fylkesting konstaterer at EFTAs overvåkningsorgan ESA har tilkjennegitt innsigelse mot konsesjonslovgivningen. Ifølge Norges standpunkt er innsigelsen ikke hjemlet i EØS-avtalen. I denne situasjon finner fylkestinget det riktig at det blir Norges standpunkt som legges til grunn for eventuelle lovendringer.
3. Nordland fylkesting finner at høringsdokumentet ikke gir tilfredsstillende grunnlag for å ta standpunkt til forslag til endringer i de to lovene. Fylkestinget forutsetter at utvalget ser hjemfallsinstituttet og eierskap til vannkraftressursene i forhold til de politiske mål som er satt for kraftforsyningen, jfr. bl.a. Innst S nr 67 (1989-90) Om energiloven, og mener at også andre forhold som f. eks. lokal medvirkning og styringsrett, trygghet og gode levekår for alle, økonomiske konsekvenser for kommuner og fylkeskommuner m.v. må belyses i lovutvalgets utredning.
4. Av hensyn til kommende generasjoners livsgrunnlag legger Nordland fylkesting til grunn at hjemfallsinstituttet beholdes og utformes for fremtiden, men kan ikke under noen omstendighet akseptere at kommuner og fylkeskommuner blir fratatt sine eiendommer i vannkraftressurser med tilliggende rettigheter ved at det offentliges eiendomsrett til vannfall blir gjort tidsbegrenset og til gjenstand for hjemfall til staten.
5. I hørings saken er det foreslått at ingen andre enn staten uten konsesjon kan erverve vannfall med et større kraftpotensiale enn 4.000 naturhestekrafter. Lovutvalget må vurdere denne terskelverdien i forhold til andre løsninger for å sikre lokalsamfunn mulighet for dekning av eget forbruk i distriktet fra egne ressurser, herunder konsesjon til lokale fellesskap for erverv av mindre og mellomstore vannfall uten tidsbegrensning, eventuelt hjemfall til kommuner og fylkeskommuner for disse ressurser, til eget forbruk i distriktet.
6. Nordland fylkesting vil peke på at det kan være misvisende å bruke kraftnæringen som betegnelse på all virksomhet basert på vannkraft. En rekke lokale foretak er snarere en del av den lokale infrastrukturen. Fylkestinget anser det for øvrig hensiktsmessig at fallrettighetene i størst mulig grad følger eierskapet til vassdragsrettighetene for øvrig og blir i lokal eie, gjerne eid av det offentlige ved kommune eller fylkeskommune, alt etter forholdene på stedet.
7. For å gjøre langsiktige leiforhold mer likeverdig med erverv av eierskap til kraftverk m.v., forutsetter Nordland fylkesting at det blir vurdert å sette konsesjonstiden ved erverv av eierskap til vannkraftressurser til for eksempel 30 år og begrense konsesjonsplikten for erverv av langsiktig disposisjonsrett til vannkraftressurser til avtaler som er av lengere varighet enn konsesjonstiden for erverv.
8. Høringsdokumentet peker på at forslaget om tidsbegrensede konsesjoner for alle vil innebære økt privat og utenlandsk eierskap i kraftsektoren, på linje med utviklingen i Europa ellers. Fylkestinget finner det meget tvilsomt om det er hensiktsmessig at en eierstruktur i

kraftforsyning som er basert på kull-, olje-, gass- og/eller kjernekraft i store enheter skal danne modell for eierstruktur i en kraftforsyning som er basert distribuerte vannkraftressurser i relativt små enheter, i alt ca. 600 kraftverk fordelt over hele landet

9. Nordland fylkesting konstaterer at Statkraft SF er den største aktør i kraftsektoren i landet og i Nordland fylke spesielt. Fylkestinget har merket seg at Regjeringen har varslet forslag om omdanning av Statkraft fra statsforetak til aksjeselskap. Etter at statens garantiansvar er trukket tilbake, er det vanskelig å se forskjell på statsforetak og aksjeselskap bortsett, fra at staten pr. definisjon er eier i statsforetak, mens eierne kan selge seg ned og helt ut av aksjeselskaper. Det er i ferd med å skje store endringer i europeisk kraftindustri med omfattende konsentrasjon av virksomheter, med fare for filialisering av relativt mindre virksomheter som f.eks. Statkraft i denne sammenheng. Regjeringen har slått fast at Statkraft av forskjellige grunner fortsatt skal være registrert, lokalisert og styrt fra Norge. Fylkestinget legger til grunn at lovutvalget får anledning til å utrede disse spørsmål før en eventuell omdanning av Statkraft fra statsforetak til aksjeselskap blir vurdert, jfr. Innst S nr 264 (2001-2002) Om et mindre og bedre statlig eierskap.
10. Fylkestinget vil peke på at høringsdokumentet i flere sammenhenger omtaler konkurranse i kraftsektoren uten at arbeidsgruppen går inn på om denne konkurransen fremmer målene for kraftforsyningen og hvordan den virker i et oversiktlig vannkraftmarked der tilgangen er mindre enn etterspørselen. Det blir et selgers marked der selgerne kan opptre som en monopollignende gruppe overfor forbrukerne. Lovutvalget som skal oppnevnes, må også vurdere hjemfallsinstituttet og et mulig marked for eierskap på bakgrunn av de defekter som et (vann) kraftmarked kan være beheftet med.
11. Nordland fylkesting har merket seg at fylkeskommunal medeiendomsrett i statens vannkraftutbygginger ikke er omtalt i høringsdokumentet. Fylkestinget legger til grunn at det er riktig forståelse av rettsstilstanden at fylkeskommunal medeiendomsrett ikke berøres av aktuelle forslag til lovendringer, i og med at statens eierskap ikke berøres av lovreglene om konsesjon for erverv av vannfall.

Rett utskrift:

Dato: 10.april 2003

Underskrift:

Saksprotokoll sendt: